

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
PERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. ÉJJEL 10-TÓL 23-48.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 11.— PÉNGŐ.
HAVONTA 3 P. 80 FILLÉR.

8 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVII ÉVFOLYAM, 170 SZÁM

Hálával és szeretettel

el nem múló tisztelettel tudunk megemlékezni arról a nagy férfiről, aki ennek a nagy háborúnak első igazi áldozata. Mi jól ismerjük a római idők örök közmondását, mely így hangzik magyarul: míg bődög vagy, sok barátot számlálhatsz magad körül, de ha elmúlnak a jó idők, keserűen egyedül maradsz. Eleitünkön és sorunkon keresztül sokszor tapasztaltuk ennek a közmondásnak örök emberi igaz voltát, éppen azért mi most azt üzenjük annak, akit mi most azt üzenjük annak, akit illet, hogy ez a nemzet soha hálátlan, soha elfelejtő nem lesz...

Mi akkor lélekeltünk fel először a trianoni poklok pokla után, amikor ez a férfi a nagy Megcsönkítőiről, Magyarországról beszélt. Mi akkor éreztük újra, meg újra, hogy emberek vagyunk, amikor ő kiáltotta világgá, hogy a békediktatóriumok pedig nem lehetnek örök életűek...

A magyar mindig hálás volt.

A jó szót se feledte el soha. Megérezzük, hogy ki tartozik hozzánk és jól tudtuk értékelni mindig az igaz barátságot.

Igaz, hogy nem egyesekhez, nem magános emberekhez fűződik egy nemzet barátsága és hálája, de nem választható el egy, egy formát adó embertől sem. Ez a nagy ember egy volt nemzetével. Ő volt két évtizeden keresztül a nemzet és ezt úgy tudta élni, hogy senki nem is gondolt másra, sőt ő reá sem, csak arra a népre, melyből igazi korszerű nemzetet ő teremelt...

Nem tudjuk, hogy mi történt ott, túl a nagy hegyeken és vízekén.

Nem is fontos, hogy mindent tudjunk és mindent első kézből kapjunk, mert vannak dolgok, melyek egyesekre, vannak, melyek az egyetemességre tartoznak.

Nem látunk és nem tudunk.

Azt azonban látjuk, hogy ő úgy ment el, ahogy csak nagy lelkek tudnak elmenni. Áldozattal, mérhetetlen áldozattal, egész élete oda-áldozásával. Es tudjuk azt, hogy bárhova, bámerre forduljanak az ügyek, a dolgok, politikai és diplomáciai állapotok, az ő nevét a magyar szívekből nem is akarják, de nem is fogják kitérőlni soha.

Ha a szíveknek adó állomása volna, akkor az a szív, ha még dobog, milliók szívdobását fogná fel. Ott zsong körülötte a láthatatlan éter csodálatos világában az igaz magyarok együttérzése. Egészen bizonyos, hogy nem történhetett másképpen, mert az ő vasakarata nagy csodákat tett már s most nem birkózhatott meg erején felüli követelményekkel. Egészen bizonyos, hogy sokat áldozott vérben és életben nemzete a most folyó küzdelemben, de a legnagyobb áldozatot ő hozta...

Sorsa történelmi és nagy emberi sors.

Olyan, amilyen minden ezredévben egyszer adódik.

A német haderővel szemben a keleti arcvonalon és Sziciliában is megtorpantak a szovjet és angolszász támadások

A Szovjet légierő rendkívüli veszteségeit nem tudják többé pótolni -- Roosevelt ismét fenyegetőzik -- Az angolszászok 160 ezer embert tettek partra Sziciliában Rommel altábornagy Szalonikiben -- Olaszország nem tűrheti az ellenséges megszállást -- Német egyenruhában támadott a szovjet, de ismét rajtavesztett A japánok nagy hadi sikerei Uj-Georgia szigetén

Német illetékes körök megállapítása Mussolini történelmi jelentőségéről és nagyságáról

Berlin, július 29. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nak, a véderő főparancsnoksága közli:

Az oreli kanyarulat több pontján csapataink a légierő nagy kötelékeinek hatásos támogatása mellett egész napon át súlyos elhárító harcokat vívtak. Az ellenség valamennyi át-törési kísérletét változatos harcokban visszautasítottuk és a szovjetnek újabb súlyos veszteségeket okoztunk. Az ellenség egyedül az Oreltől északra lévő szakaszon több mint száz páncélos és 33 repülőgépet vesztett. A többi arcvonalzakaszon az ellenség csak helyi jelentőségű támadásokat indított, melyeket helyenként igen kemény harcokban, vagy ellentámadásokkal vertünk vissza. Szerdán összesen 100 szovjet páncélos semmisítettünk meg.

A Szicília északi partvidéke ellen intézett amerikai előretöréseket visszavertük. A szicíliai arcvonal középső szakaszán ellen intézett és légierőtől támogatott erős ellenséges áttörési kísérleteket a német csapatok ellentámadással megférták. Szicília déli partvidéke előtt német harci repülőgépek éjszakai támadás során 6 ellenséges szállítóhajót súlyosan megrongáltak.

Északamerikai repülőkötelékek szerdán a déli órákban berepültek a Birodalom területe fölé. Német vadászrezdek szálltak szembe a támadókkal, akik tervszerűtlenül dobták le bombáikat néhány helysre, köztük Kasselre és több községre. A polgári lakosság körében veszteségek voltak és épületkárok keletkeztek. A német légvédelmi erők lelőttek 35 nehéz, 4-motoros amerikai bombázót. 7 vadászrepülőgép elveszett.

A július 29-re virradó éjjel néhány ellenséges repülőgép zavaró berepülést végzett a Birodalom északnyugati és nyugati részei felett.

Német harci repülőgépek London célpontjait támadták. (MTI)

Donec mentén, Kurkh és Orel közötti, továbbá a leningrádi arcvonalzakaszon nem sikerült térképen feltüntethető sikert elérni, noha a szovjet eddig még egyáltalában be nem vetett erőket, főleg rendkívül nagy páncélos csapatokat állított csatasorba. Július 5-ig csak

Donec mentén, Kurkh és Orel közötti, továbbá a leningrádi arcvonalzakaszon nem sikerült térképen feltüntethető sikert elérni, noha a szovjet eddig még egyáltalában be nem vetett erőket, főleg rendkívül nagy páncélos csapatokat állított csatasorba. Július 5-ig csak

Donec mentén, Kurkh és Orel közötti, továbbá a leningrádi arcvonalzakaszon nem sikerült térképen feltüntethető sikert elérni, noha a szovjet eddig még egyáltalában be nem vetett erőket, főleg rendkívül nagy páncélos csapatokat állított csatasorba. Július 5-ig csak

Donec mentén, Kurkh és Orel közötti, továbbá a leningrádi arcvonalzakaszon nem sikerült térképen feltüntethető sikert elérni, noha a szovjet eddig még egyáltalában be nem vetett erőket, főleg rendkívül nagy páncélos csapatokat állított csatasorba. Július 5-ig csak

Donec mentén, Kurkh és Orel közötti, továbbá a leningrádi arcvonalzakaszon nem sikerült térképen feltüntethető sikert elérni, noha a szovjet eddig még egyáltalában be nem vetett erőket, főleg rendkívül nagy páncélos csapatokat állított csatasorba. Július 5-ig csak

Donec mentén, Kurkh és Orel közötti, továbbá a leningrádi arcvonalzakaszon nem sikerült térképen feltüntethető sikert elérni, noha a szovjet eddig még egyáltalában be nem vetett erőket, főleg rendkívül nagy páncélos csapatokat állított csatasorba. Július 5-ig csak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

a németek által ellenőrzött csatatereken több mint 7000 páncélosított tettek harcképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet emberes anyagtartalékainak felbecsülésében, mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak

ellenség az elmúlt tíz nap súlyos veszteségei után továbbra is tértelenre van kárthatva.

Berlin, július 29. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda a következőket jelenti a szicíliai harcokról: Német harci repülőgépek szerdára virradó éjszaka hatalmas bombázóport zúdítottak Gella kikötőjére és az ott tartózkodó ellenséges hajókra. A kikötőben felhalmozott lőszer és üzemanyag készlet hatalmas

robbanással a levegőbe repült. Súlyosan eltaláltak hat nagyobb hajót, összesen 29 ezer tonna tartalommal. Szerdán gyors német harci repülőgépek Agrigentót támadták, ahol az ellenséges hajókról éppen nagyobbszállítmányt raktak partra. Támadták Augusztá kikötőjét is, ahol a kikötőben levő hajókat és a kikötői berendezéseket érték találatok. (MTI)

Kétszáz harckocsit veszített egy nap alatt a Szovjet

Berlin, július 29. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a keleti harctéri helyzetről: A bolsevisták szerdán a keleti harctéren 200 harckocsit veszítettek. Ebből 114 harckocsit az oreli arcvonal kiszögellés északi szakaszán semmisült meg. A német gránátosoknak sikerült állásaikban megmaradniuk és megakadályozni a német arcvonal felszakítását. Nagy repülőkötelékek jelentős sikereket ér-

tek el különösen a bolsevista ütegek leküzdésében, amelyeknek tetemes részét megsemmisítették, vagy harcképtelenné tették. Egy szovjet lövészhadosztályt, amely bevetés előtt állt, repülőgéppel teljesen szétverték. A kubáni hídfőnél, a miuzsi arcvonalon, a Donec közepő folyásánál, Bjelgorodnál és a leningrádi bekerítő gyűrűnél a harcok kisebb heveseségek voltak, mint az előző napokon.

Churchill alsóházi beszédének visszhangja

Zürich, július 29. A Die Tat jelelnti Churchill alsóházi beszédét az olasz lapok eddig még nem közölték, de már most megállapítható, hogy Churchillnek a feltétel nélküli megadáshoz való ragaszkodása rendkívül rossz benyomást keltett az olasz közvéleményben. Valószínűnek látszik, hogy az angol miniszterelnök beszéde Olaszországban hatalmas harcias tüntetéseket vált ki. (MTI)

Bern, július 29. (Bud. Tud.) Az angol fővárosban élesen bírálják Churchill alsóházi beszédének azokat a részeit, amelyek szerint a szövetségesek bármelyik olasz kormányval hajlandók volnának a megadásról tárgyalni, tekintet nélkül a kormány összetételére. A Daily Herald megismétli tegnapi megjegyzéseit,

hogy Victor Emanuel király és császár, valamint Badoglio tábornagy olyan rendszert létesítettek, amely csak nevében különbözik a fasiszta rendszertől. A nemzeti munkatanács, amelyben a munkáspárt és a szakszervezet képviselői foglalnak helyet, határozatot dolgozott ki, amelyet az olasz munkássághoz intéztek. Felszólítják az olaszokat, hogy követeljék a reprezentatív demokrácia kormány megalakítását. — A Daily Herald úgy véli, hogy egy pillanatra sem szabad az olaszokat kétségbe hagyni affelől, hogy a szövetségesek és bármelyik olasz kormány közötti tárgyalások csupán a megadás feltételeinek mikéntjéről rolyhatnak.

Az angolszások júliusi hajóvesztései

Berlin, július 29. Illetékes német hegyről tájékoztatásul közlik a következőket:

Az ellenség az elmúlt hónapban azt írta, hogy megnyerik a háborút és közeledünk a béke felé. A július hónapban elsúlylyesztett angol-amerikai hajók tonnaszáma azonban nem ezt bizonyítja. Július hónapban az Atlanti óceánon 381.284 tonnát kitévő 52 hajót süllyesztettek

el, a megrongált hajók tonnatartalma ma szintén több száz ezer tonna. 370.000 tonnát kitévő körülbelül 60 hajó elsúlylyedett még a Földközi tengeren, az itt megrongált hajók tonnatartalma pedig ennek valószínűleg kétszerese. Az előző hónapban különböző okokból eszkükenyített tengeralattjáró tevékenység ismét fokozatosan megindul. (MTI)

„Az ellenség nem felezheti be a viszályt nemzetközi diktatura létesítésével“

Róma, július 29. Roberto Susser, a Stefani Iroda igazgatója az olaszországi új politikai helyzetéről és annak nemzetközi kihatásairól a többek között a következőket írja:

— Olaszországnak a határon túl élő barátai és ellenségei, akik az eseményeket figyelték, de talán nem értették teljesen jelentőségüket, legyenek tisztában vele, hogy ami történt, nem volt egyéb, mint az olasz nép hazafias érzésének sorszerű és gigantikus feléledése. — Nincs tehát szó a reménytelenség megnyilatkozásáról, vagy

olyan irányú kísérletről, hogy kivonjuk magunkat a felelősség vagy pedig a kötelezettségek alól, amelyeket a haza ma ránk szab, hanem a valóságban a szellemek és dolgok éréseinek és fejlődésének sorszerű folyamatáról van szó, amely néhány hónap óta azzal a célkitűzéssel töltötte el az olaszokat, hogy vissza kell kapjunk egész erkölcsi és anyagi erőnket.

— Olaszország ma önmaga és mindenki előtt katonai, politikai és polgári tekintetben erősebb, szilárdabb és összetartóbb mint tegnap volt. Olyan valóság ez, amely elől senki sem zárkozhat el. A barátok és ellenségek tekintésük ezt a rend és biztonság új elemének. A zürzavar mindennemű fenyegetése

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

és a helyzetekkel szemben, amelyeknek elkövetkezése nemcsak olasz, hanem egyetemes csapás volna. Az ellenség pedig vizsgálja felül és ellenőrizze nagyobb bölcsességgel azt, amit a jövőre vonatkozólag kinyilvánít és hassa át a meggyőződés, hogy nem nemzetközi diktatura létesítésének szándékával fejezheti be a viszályt, főleg ha nem akarja, hogy az esetleges befőzés a revans és bosszú esirőjének gyökerét tartalmazza.

MUSSOLINI SZABAD!

Róma, július 29. (MTI) Mértékadó olasz körökben kijelentették, hogy a külföldön elterjedt híresztelésekkel szemben Mussolinit nem tartóztatták le.

KANADAI HADÜGY-MINISZTER ANGLIÁBAN

Amsterdam, július 29. (Német TI) Mint a brit hírszolgálati iroda jelenti, Ralston ezredes kanadai hadügyminiszter Angliába érkezett. A kanadai hadügyminiszter azokkal a kanadai vezérkari tisztekkel akar tárgyalásokat folytatni, akik most tértek vissza Londonba a Földközi tengeréről. (MTI)

NÉMET EGYENRUHÁBAN TÁMADTAK A BOLSEVIKIK

Berlin, július 29. Mint a Német TI értesül, az oreli harcok során ismét teljes bizonyossággal megállapítható, hogy a szovjet egész csapategységeket indított német egyenruhában támadásra. Július 9-én reggel 5.30 órakor a szovjet csapatok német egyenruhában támadtak. A bolsevistákat felismerték, majd ellentámadással elkeseredett harcokban visszavetették. Nikolaj Bruszkov szovjet hadnagy, aki ezalkalommal került fogságba, megerősítette, hogy a német egyenruhában való támadást Csubalev ezredes, ezredparancsnok kifejezett parancsára rendelték el. (MTI)

AZ ÚJ OLASZ KORMÁNY A HÁBORÚ MELLETT

London, július 29. (Bud. Tud.) A Times mai számában többek között azt írja, hogy eddig az új olasz kormány részéről semmiféle kísérlet nem történt arra, hogy a szövetségesekkel érintkezésbe lépjen, ellenkezőleg a Badoglio-kormány megnyilatkozása még mindig a másik irányban halad. Hangsúlyozza a lap, hogy az új kormány Olaszország védelmének álláspontja mellett tart ki és kinyilvánította, hogy a háború tovább folyik. Megjegyzi még, hogy német csapatok érkeznek továbbra is Olaszországba. Ily körülmények között — jegyzi meg végül a lap — helyes, ha a szövetségesek előkészülnék arra, hogy a háborút Olaszország ellen élesebben folytassák, mint eddig.

Roosevelt ismét fenyegetőzik

Washington, július 29. (Bud. Tud.) Roosevelt elnök közép-európai nyári időszámítás szerint 4 óra 20 perckor mondotta el bejelentett rádióbeszédét. — Roosevelt többek között kijelentette, hogy nem engedik meg, hogy azok a háborús bűnösök, akik lemondottak, ezeket kivonják magukat a büntetés alól. Hangoztatta ezután, hogy Olaszországgal szemben továbbra is a feltétel nélküli megadás álláspontján áll és a háborút mindaddig folytatja, amíg az olasz nép be nem látja, hogy elvesztett ügyért harcol. A szicíliai hadjáratról szólva Roosevelt megállapította, hogy ezt a hadjáratot 6 hónappal ezelőtt tervezték ki. Szicíliaan 160.000 embert, 1400 járművet, 6000 páncélost és 800 löveget tettek partra. Ehhez 3000 hajót vettek igénybe. Megjegyezte ezután, hogy az Egyesült Államok 1943-ban 19 millió tonna hajóteret építenek, 1944-ben pedig 21 millió tonnát fognak előállí-

tani. Berlin, július 29. (Interim) Berlini politikai körök szerint Roosevelt beszédében semmi újat nem mondott, amihez különösen érdemes volna a hozzájárulás. Feltűnik benne, hogy amint Churchill is mondotta, a szövetségesek még igen nagy nehézségek előtt állanak és a felszólítás, miszerint tartózkodni kell a jövőt illetően a tárgyalásoktól, mert legközelebbi feladat a háború megnyerése. Roosevelt minden bizonnyal — jelentik ki német politikai körökben — azokra a haszonlatlan találgatásokra céloz, amelyek csak ártnak a szövetségesek általános politikájának, mint például a lengyel vagy német szabadság-bizottságokkal kapcsolatos híresztelések, amelyeket Moszkvából tesznek. Ezen angol külügyminiszter ezzel a problémával kapcsolatos állásfoglalását berlini politikai körökben nagyjellegzetesnek tekintik. (MTI)

„A fasizmus bukását előidéző okok szigorúan olasz okok!“

Róma, július 29. (Stefani) Felelős olasz körökben kiemelik, hogy a fasiszta párt feloszlata, a nagytanácsról szóló törvény hatályon kívül helyezése s az államvédelmi rendkivüli törvényszék megszüntetése után, amiről a minisztertanács első ülése alkalmával döntöttek, Olaszországban hivatalosan eltörték a fasiszta rendszert. Rómában kijelentik, hogy a pillanat nem arra való, hogy az elmúlt eseményekről vitázzanak, boncolgassák, a közeli, vagy távoli okokat, amelyek a fasiszta rendszer összeomlását előidézték. Mindamellett világos, hogy Mussolini nem az ellenséges propaganda összpontosított tüze, vagy a katonai események, nem sokkal gyilkosabb tüze alatt bukkott el. A fasiszmas bukását előidéző okok szigorúan olasz okok és megvitásuk csak az olaszokra tartozik.

párt harcok. Az ellenség most éppen rövidkőn áll szerencsétlenségünk, de nem a mi hibánkból. Igen súlyos veszélyek nőhetnek látókörünkben, de az angoloknak tudniuk kell, hogy egy sokkal fenyegetőbb veszély vesznek vállalkra, ha nem tudnak tovább fejlődni. Nagyszabású politikai versengés fenyegetésért, amelynek sokkal messzebbható következményei lesznek, mint egy invázió, vagy területi megszállásnak. Az olasz nép, amely ragaszkodik a nemzeti kormányhoz, nagy szölamok s habozások nélkül kifejezésre juttatja szent egységét. Híabaváló embe rek és nevek körül ötölni és hatalmi és pepecselni. Az olasz törtételeme nek ma csak egy főszereplője van, a dinasztia körül tömörülő olasz nép.

Rómában kijelentik, hogy szóba se került az a kérdés, hogy a fasiszta rendszer e hirtelen eltűnéséről miként vélekedik az ellenség. Egyébként ez nem is érdekes, ha eddig esetleg hinni kellett annak, amit az ellenség mondott és annak, amit lármás propagandája nem szünt meg hangoztatni, azt lehet most hinni, hogy elérték számára a pillanatot, hogy tényekkel bizonyítsa be, hogy kérelhetetlen gyűlölete nem Olaszország, hanem politikai rendszer ellen irányult. Az ellenséges táborból hozzánk érkező híresztelések ellenkezőleg arról beszélnek, hogy az ellenség bosszúságot érzett, amikor arról értesült, hogy az olasz nép alkotmányosan, elegánsan és felelősség nélkül saját maga távolította el az ellenséges propagandának kedvelt célját és a legkényelmesebb érveinek egyikét. Az Olaszországban kialakuló események láttán az ellenséges megfélekedezik eddigi állításainak értelméről és amkacsú kitar egy formula mellett, amelyből hiányzik minden politikai értelem: ez a feltétel nélküli megadás. Ez a feltétel nélküli megadás, amelyet ma az olasz néptől követelnek, nem az, amelyet a pártos szenvedély eddigi diktatúrájától követeltek.

Szükséges, hogy az úgynevezett egyesült nemzetek ne feledkezzenek meg erről és szükséges, hogy tudják azt is, hogy az olaszok nem értik meg azokat a szavakat, amelyekből hiányzik az érteleme, mert olyan bölcseségek letéteményesei, amely túl a pillanatnyi körülményeken, kor szavakat és történelmet formál. A gépek nyers erejével el lehet hamvasztatni városokat és el lehet pusztítani tűzhegyeket, a szellemet azonban, az olasz nép mély lényegét, amely tudatában történelmének és a világon elfoglalt helyzetének, nem lehet elpusztítani. Legkevesebb makacs és vak formulák által. Az ilyen formuláknak brutális vak-sága, ha alkalmaznák, a jelen és jövő kiméltelen elítélését jelentene világ és nemzedékek előtt. Európa minden nép számára, továbbá azok számára kivétel nélkül, akik Európától kapták a civilizáció fényét.

MENEMENDZSOGLU FOGADTA AZ ANGOL NAGYKÖVETET

Ankara, július 29. Menemendzsoğlu külügyminiszter, aki tegnapi délutánban tárgyalta Guariglia olasz külügyminiszterrel, tegnap visszatért Ankarába és megbeszélést folytatott Izmet İnönü államelnökkel és Szaradzsoğlu miniszterelnökkel. A külügyminiszter később fogadta az angol nagykövetet.

Vígyszínház

Végig magyarul beszél az örös sikerű svéd filmremek. 16 éven felüli!

Walborg-éll kaland

Ingrid Bergmann és Claus Blom-sou a főszerepekben. Előadások: fél 5, fél 7 és fél 9-kor.

Csokonai Színház
Kiss Ferenc
vendégszereplésével
szombaton és vasárnap
Szeretni
Paul Gerald pompás színműve.

Hungária filmszínház
Ma utoljára!
Egy leány
aki mindent tud
Főszereplők: Magda Schneider, Carsta Löck.
Előadások: fél 5, fél 7 és fél 9.

APOLLO
Előadások: fél 5, fél 7 és fél 9 órakor. Hans Moser és Theo Lingen főszereplőkkel.
Mintaférj
Új ötletek, egyéni humor, szel lemes fordulatok jóízű filmje.

Vakmerő rablótámadás a Téglavetőben egy villamoskalauznő ellen

A tettes a jegytáskát rabolta el, pénz azonban nem volt benne — Kik látták az ismeretlen micisipkás fiatalembert?

Vakmerő rablótámadás történt a csütörtökre virradó éjszaka a Téglavető közelében. A rablótámadás áldozata a Helyi Vasút egyik kalauznője, aki munkaideje leteltével, valamivel 11 óra után akart hazatérni téglavetői lakásába s útközben találkozott össze a vakmerő rablóval. Szerencsére semmi komolyabb következménye nem lett az ügynek, a tettes túlnagy kárt nem okozott, mert csak a jegytáskát lopta el s a benne levő jegyek értéktelenek számára.

Megtámadtak, elvették a táskám

Az éjszaka folyamán kétségbeesett s az átélt izgalmaktól reszkető fiatal lány állított be a rendőrség központi ügyeletére.

— Megtámadott egy rabló — mondta a lány, akiről később megállapították, hogy Bogdán Irén Téglavető, Nagyszalonta-utca 47. szám alatti kalauznő.

A kérdésekre válaszul részletesen elmondta a vakmerő rablótámadás körülményeit és lefolyását.

Bogdán Irén szerdán valamivel 11 óra után fejezte be szolgálatát s a nála levő pénzzel a HÉV pénztárnál elszámolva hazafelé indult.

Késő éjszaka egy magános lány a város legtávolabbi, elhagyott részén beláthatóan nem érezte magát nagy biztonságban és érthetően megijedt, mikor egy ismeretlen micisipkás közepmagas fiatalemberrel találkozott az úton, aki szemmel láthatólag hozzá akart szegődni. Meggyorsította lépteit, az ismeretlen kísérő azonban nem engedte magát lerázni, sőt szóba is igyekezett ereszkedni a lánnyal.

A kalauznő először határozottan kikérte magának a közlekedést, a fiatalembert azonban régebbi ismeretségükre hivatkozott és arra, hogy ő is a Téglavetőben lakik, látja, hogy a lány is arra tart, menjenek együtt. Még azt is megjegyezte, hogy ilyenkor késő éjszaka kettesben mégis csak biztonságosabb az út. Bogdán Irén egészen megnyugodott és az út további részét beszélgetéssel töltötte el.

Az ismeretlen fiatalembert elsősorban afelel érdeklődött melegen, hogy milyen a munkájuk a női kalauzoknak a HÉV-nél.

Mennyi pénz gyűlik össze naponta?

Bogdán Irén elmondta, hogy mik a tennivalóik, mire a fiatalembert rátért a kérdés lényegére.

— Mennyi pénz szokott egy-egy kocsin összegyűlni naponta?

A kalauznő nem gondolta, hogy ezt célszerűen kérni az éjszakai kísérő, ezért elmondta, hogy naponta 100, 120 pengő is összegyűlik, de a nagyobb forgalmú napokon több is. Nem került szóba az, hogy a pénzt magukkal viszik-e, a rabló azonban ügylősen természetesen vette, mert a kalauznő magával vitte a kalauztáskát is. Ugyáltszik ebben a pillanatban határozhatta el véglegesen, hogy el-

fogja venni a táskát, akár erőszakkal is, mert hirtelen megállt.

— Adja ide a táskát! — mondta a gorbombán.

— Dehogyan adom — mondta kétségbeesetten Bogdán Mária, aki rádőbbsent a valóságra, — hogy rablóval áll szemben.

A rabló azonban ekkor már

Statáriális bíróság elé kerül a rabló

A micisipkás éjszakai rabló nagyot csalódhatott, amikor zsákmányának felbecsléséhez látott.

Igaz, hogy a táskában mintegy 600 pengőt érő különböző villamosjegy volt, ezt azonban senki más nem tudja értékesíteni, mint a HÉV, mert még darabonként való felhasználása is áthághatatlan nehézségekbe ütközne, hiszen a jegyek számozva vannak. Pénz pedig nem volt a táskában, egy fillér sem.

Az a lehetőség pedig, hogy néhány villamosjegyre, amit esetleg el tud potyázni a debreceni járatokon a rabló, ingyen jutott, nem éri meg a kockázatait. Tettét minden kétséget kizáróan éjszaka, tehát az elsötétítés után követte el, elfogatá-

szánta magát és megragadta a táskát, dulakodni kezdtek, aminek hevében végül mégis sikerült elvenni a kalauznőtől. Abban a reményben, hogy a napi 100—120 pengő benne van a táskában, a tettes most már futásnak eredt, hogy a helyszínről minél hamarabb eltűnhessen.

A nap folyamán többen akadta olyanok, akik értesülve a történetről, emlékezni véltek arra, hogy éjszaka a jelzett időben egy micisipkás fiatal embert nagy idegességgel láttak rohanni, kezében nagyobb csomagot cipelt.

Kállay miniszterelnök a MÉP pártnapján

Budapest, július 29. A Magyar Élet Pártja — amint ezt Kállay Miklós miniszterelnök a nyár elején tartott beszédében bejelentette — a nyáron is minden héten megtarja

szokásos pártnapját. A csütörtöki pártnapon, amelyet csütörtökön este 7 órakor tartottak a MÉP akadémia-utcai székházában, megjelen Kállay Miklós miniszterelnök is.

Kinevezték a debreceni tanárképzőintézet és tanárvizsgáló bizottság elnökét s igazgatótanácsi tagjait

A vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1943—44. tanév tartamára a debreceni állami középiskolai tanárvizsgáló bizottság elnökévé dr. Pest Sándor egyet. ny. r. tanárt, alelnökévé dr. Mészáros Ede egyet. ny. r. tanárt kinevezte.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1924. évi XXVII. t. c. 2. paragrafus alapján az 1943—44. tanév tartamára a debreceni m. kir. középiskolai tanárképző intézet elnökévé dr. Pukánszky Béla egyet. ny. r. tanárt, az igazgatótanács tagjaivá dr. Bárczy Géza, dr. Bod-

nár János, dr. Karácsony Sándor, dr. vitéz Mészáros Ede, dr. Milleker Rezső, dr. Szabó György egyet. ny. r. tanárokat és Kiss József tankerületi főigazgatót kinevezte. Együttal dr. Szabó Dezső egyet. ny. r. tanárt az elnökhelyettesi tennivalók ellátásával megbízta.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter az országos polgáriszkolai tanárvizsgálóbizottság elnökéül az 1943—44. tanévtől kezdődő öt év tartamára dr. Huszthy József egyetemi ny. r. tanárt kinevezte.

Leleplezték a fonallánckereskedő bünszövetkezetet

Budapest, július 29. Néhány nappal ezelőtt az Angyalföldön a rendőr megállított egy férfit, aki zsákokat cipelt a hátán. A zsákokban körülbelül 20 kg fonalat talált a rendőr és az igazoltatott ember azt vallotta, hogy a fonalat egy kocsisától vette, azt azonban nem tudta megmondani, hogy kicsoda az illető. A rendőrség rövidesen ráakadt a fonalat árusító kocsisra, akinek vallomása alapján azután sikerült leleplezni az egész fonallánckereskedő bünszövetkezetet.

Több kocsis fuvarozott a Fonalföldi Kft-nek és a Fonalkészítő Rt-nek. A kocsisok összejáratották a kocsisiskerőkkel és szállítás közben megdézsmáltak a ládákban. Már hónapok óta folyt ez a művelet. A lopott fonalat Lichtenstein Dávid 21 éves máramaroszigeti molnárszék újján értékesítették, akik az angyalföldi lebujszókban Dudi néven ismernek. Lichtenstein a múlt év őszén jött Budapestre zsebében 100 pengővel, de ügyesen forszathat-

ta a pénzt, mert — mint a főkapitányságon kiderült — az 100 pengő alapötke pár hónap alatt 25.000 pengőre jövedelmezett.

A lopott holmit ugyanis minden esetben ő vette át a kocsisoktól és azt magas haszonnal értékesítette. Beismerte, hogy ő lopott fonalakat a Cleopatra szövözetnek adta el. Vallomása alapján a detektívek kimentek a Cleopatra szövözetbe, ahol kiderült, hogy bár az iparrendélys egy fiatal nő, az üzem tulajdonképpen vezetője Kálmán Mór 42 éves volt textilt kereskedő, kit alkalmazottként jelentettek be, de mégis ő irányította mindent. Kálmán vette meg „Duditól” a nagyértékű fonalat is.

A főkapitányságon Kálmánt és Lichtensteint orgazdaság címén letartóztatták, de velük együtt került letartóztatásba a kilenc tolvaj kocsis is: Topor Kálmán, Deák Lajos, Périk József, Pintér Gyula, Bakos Ferenc, Honeczky Károly, Gyuri Pál, Megyes Gyula és Padus Vince.

Mussolini mutatta meg Olaszországnak az utat, hogyan válhat modern nagyhatalommá

Berlin, július 29. Illetékes német helyről tájékoztatásképpen ezeket közlik: Benito Mussolini, Olaszország sorsának eddigi vezetője csütörtökön tölti be 60. életévét. A Wilhelmstrasse csütörtöki külföldi sajtóértekezletén kijelentette, hogy a jelenlegi eseményektől függetlenül a történelmi és erkölcsi igazságszolgáltatás azt parancsolja, hogy megemlékezék a világra szóló államférfi, nagy forradalmár és izzó hazafi hatalmas teremtő alkotásairól, amelyek bevonulnak majd a történelembe. A legutóbbi olaszországi események horderejét egyelőre nem is lehet áttekinteni, Olaszország és Európa jelentőségén mindez semmit sem változtat. Közül három évtizeden keresz-

tül maradéktalanul népe szociálgátába állította magát, egy-sítette Olaszországot és modern államná formálta. Ő volt az első európai államférfi, aki meg tudta oldani az első szociális problémákat, amelyekkel az első világháború és azelőtt az iparosítás korszaka az emberiséget elhalmozta. Az olasz nép gyógyulását köszöni Mussolininek, enélkül sohasem lett volna képes résztvenni a világra szóló államférfi, nagy forradalmár és izzó hazafi hatalmas teremtő alkotásairól, amelyek bevonulnak majd a történelembe. A legutóbbi olaszországi események horderejét egyelőre nem is lehet áttekinteni, Olaszország és Európa jelentőségén mindez semmit sem változtat. Közül három évtizeden keresz-

Megtorpant Uj-Georgia szigetén az amerikaiak előretörése

Tokió, július 29. (Német TI) A keletázsiai hadihelyzetről összefoglaló hadijelentést közöl a Német TI s megállapítja, hogy a Salamon szigetek vidékén immár négy hete tartó harcok nem úgy alakultak, mint azt az északamerikaiak remélték. Japán rohamcsapatok július 18-án az Ai folyó mentén megverték a partraszálló amerikai csapatokat s így a legkülönböztetett harc eszközök és különleges csapatok nagy bevetésével intézett támadás Uj Georgia szigete ellen, amelyet a japánok támaszponttá építettek ki. Guadalcanar kiürítése után megtorpant és az amerikaiak bevallása szerint csak végtelenül lassan halad tovább. Az ellenfelek sikerült Munda japán repülőtámaszpontot három oldalról bekeríteni, de a gyilkos dzsungel harcban, amelyre az amerikaiak sem fizikailag, sem szellemileg nem alkalmasak, —

veszteségei oly súlyosak voltak, hogy az elmúlt héten kénytelenek voltak a partraszállási hadműveletről lemondani és csak arra szorítkozni, hogy a Munda környéki japán állások ellen intézett heves légitámadással támogassák a partraszállt csapatokat. Csak vasárnap különböző mintájú 200 amerikai repülőgépbombázta Munda környékét kor reggeltől késő estig.

A japán csapatok nemcsak a védelemben értek el sikereket, hanem támadó akciókban is, — amelyekben a harc súlyát ismét a haditengerészet repülői viselték s jelentős eredményeket mutattak fel. Szintén sikereket értek el a japánok az amerikaiak különböző támaszpontjai ellen intézett légi támadásaikban. Mindent összevetve, megállítható, hogy a japánok megnyerték az első menetet a rendszeres szövetséges elleni offenzívájában. (MTI)

Rommel altábornagy Görögországban

Berlin, július 29. (Német TI) A berlini csütörtöki reggeli lapok képeket közölnek, melyekből kiderül, hogy Rommel vezértábornagy Szalonikiba való érkezését mutatják. (MTI)

zértábornagy Görögországban tartózkodik. A képek Rommel vezértábornagy Szalonikiba való érkezését mutatják. (MTI)

Guariglia olasz külügyminiszter nyilatkozata

Szófia, július 29. (TP) Guariglia, az új olasz külügyminiszter külön repülőgépen Istanbulból jött, csütörtökön délelőtt 11 órakor érkezett meg Szófiába.

Guariglia Istanbulból való elutazása előtt a Zora tudósítójának rövid nyilatkozatot tett, amely szerint Olaszország barcolni fog nem a fasiszmus ellen, hanem a közös ellen-ség ellen aratandó győzelemért.

Istanbul, július 29. (NST) Olaszország új külügyminisztere, Guariglia, aki eddig Ankarában volt nagykövét, szerdán elhagyta Istanbult, hogy átvegye a római külügyminisztérium vezetését. A Tasvirj Efkar című török lap egyik munkatársa beszélgetést folytatott a külügyminiszterrel, aki a következőket mondotta:

— Törökország szívélyes és régi barátjaként térek vissza hazámba. Ugy Olaszország, mint Törökország földközvetlen államok s a közöttük fennálló jóviszony mindenképpen természetes következmény. Csak annyit mondhatok, hogy külügyminiszteri tevékenységemhez a valóságból és országom nemzeti szükségle-

teiből merítem az erőket. Badoglio tábornagy, akit a király az új feladatok vállalásával megbízott, az új kormányzat hivatalait szakembereknek adta át s ezek a szakemberek nemzet bizalmának birtokában vannak. Az olasz nép nemzeti egységben sorakozott a király körül, megfogadta, hogy örökre életben tartja a nemzeti államot és az olasz hazát s ennek érdekében megteszi a szükséges védelmi intézkedéseket.

— Most, amikor távoznom kell Törökországból, megállapíthatom a török állam elnökénél, a mostani miniszterelnökénél, a barátai kapcsolatok fűznek, hogy az eseményeket reális szemszögből nézik és rendkívül ügyesen irányítják a török politikát. Ujjból szerelném ismételn, hogy a legnagyobb esodálattal adózom ennek a kormányzati művészetnek és ügyességnek.

Istanbul, július 29. (TP) Az újonnan kinevezett olasz külügyminiszter, Guariglia, valószínűleg csütörtökön reggel fog elrepülni Istanbulból az olasz kormány külön repülőgépén, amely ide szerdán este érkezett meg.

A Debreceni Újság-Hajdúföld novella pályázata

Akik mindig élni fognak

Írta: ZSEROI MOLNÁR IBOLYA

A városokban és falukban az emberek már esőért imádkoztak, mert szomjas volt a föld. Tavasz volt és már is égött a napfény. A szél, ez az örök bolondos világesavargó sem nyughatott, hanem fújt és voltak napok, mikor földig hajította a gyöngyöket és vidám szédánájára táncperdültek a háztetőkön nyugvó cserepek. Egy-egy öregháznál a kofadarábok hullottak a járdára.

Elégedetlen volt az egész világ. Nem volt idő arra, hogy észrevegyék az emberek a gyönyörű májust. Háború volt, mindenkinek ezer gondja, baja. Egészséges apák és fiúk hagyták el az otthonukat vidáman, frissen, hogy visszajöjjenek látható testtel, megőregedett lélekkel egy jól felszerelt kórházhoz álmosító futása alatt elgondolkozva néztek fehérpályába rejtett csonka kezükre.

Egy ilyen napfényes tavaszi napon egy ünnepi ruhába öltözött asszony érkezett a nagy város állomására. Hátszöttek fehér kendővel ekötött kosár volt a karján. A kosár egyik végéből hivazkodóan egy íveg ezüstös feje látszott. Az asszony mellett egy fiúcska lépdelt. Villamosra ültek a kisfiú büszkén mondta a kalauzónának, hogy neki is adjon jegyet, mert már nyolcadik semista.

— Szóljon kedves lelkem, ha a katonakórháznál leszünk — mondta az asszony —, mert még járhatunk a városban. — A kalauzón megígérte, hogy szólni fog. A kórház kapushonvédje vidáman fűnyírozott, amolyan pórtartalékos volt a javából, nagyjával kellett volna keresni hajában a barna hajszálakat, de büszkén mondta meg unokáinak számát.

— Kik kerestek, ti? — szólt a belépőkhoz. — Az édesapamát őrmester bácsi. — Nem vagyok én, fiám, őrmester, csak egyszerű honvéd — húzta ki magát az ősz vitéz és tovább faggatta a fiút.

— Mi a neve az édesapának? — Tömör Jánost keressük — szólt közbe az asszony.

— Tömör János — mormolta a kapushonvéd és lapozgatni kezdett az előtte fekvő füzetben. Ekkor lépett be a kórház parancsnok hadnagy-orvosa, szép arcú, sötétlénk szemű ember, civilben községi orvos. Mikor meglátta a bekötött fejű asszonyt és a fiúcskát, barátságos hangon megkérdezte tőlük, hogy kit keresnek.

— Tömör János az első emeleten a 2-es kórteremben van, de egy órával ezelőtt meghalt — mondta a kórház parancsnok orvosa. — Az asszony karjáról hirtelen lecsúszott a kosár és az íveg ezüstös feje a folyosón fekiadt.

— János... Jánosom! — szaladt fel a fájdalom az asszonyból, a gyerek is ott sirt mellette, ő pedig, mint a kutya csak nyüszögött. A kapushonvéd székelt adott az asszonynak és simogatta a gyermekek karján a vöröskeresztes karszalag felét a fiúcska könnyeit.

— Az asszony nem sirt az ura temetésén, csak fogta a gyermeke kezét erősen és mégis puhán. Nem imádkozott az ura lelkiüdvéért sem, csak nézett le a megasótt sírra, nézte a felhalmozott földet és tudta, hogy ebből neki is rá kell dobnia az ura koporsójára egy göröngyöt, mert azt mondják az emberek, hogy az ő ura, Tömör János meghalt. Holnap már úgy írja le: özvegy Tömör Jánosé.

— Látod, jobb lett volna a módos Tóthnak felesége lenni — mondta otthon az anyja — azt bezzeg nem vitték el Oroszországba, mert nyavalyás ember, kevés egészséggel, de sok földdel, azt az újidő köré eszarhatta volna. Kellott nekéd a szemrevaló Tömör János, a koldus, bizony még apja sem volt, csak úgy írták a világra az anyja nevére.

— Most megbetsz a szerekkel vi-

lágá, nincs miből megélni, az az egy sovány tehén és disznó minden vagyonod — lamentálta az öregasszony.

— Hagyja már, édesanyám, az örökös szemrehányást. Igen, a szemrevaló Tömör János felesége lettem, nézze meg a flamet, milyen okos szeme van, az egész gyerek csupa izom, már most olyan, mint egy sudár jegyenc. Egészségtől duruzad az egész gyermek, az iskolában az orvos is megdicsérette ép, jövő-sű fogait.

— Ez a gyermek Tömör János fia. Ma még csak a kis Ifjú Tömör évek múlva erős karjába boldogan fog belesimulni akármelyik szép leány. Katona is lesz és talán ő is elmegegy egyszer barcolni Oroszföldre...

— Tömör János el. És élni fognak évszázadokon át a Tömör Jánosok.

De milyen lett volna a Tóth gyermeke. Göthös, kores. És egyszer majd nem lesz Tóth örökös és idegenkézre kerül a föld.

— Ne haragudj rám, lányom, igazad van — szólt az öreg asszony és ütöttekintett kezével megtörölte a szemét, mert éppen lebbenéstétét gyúrt. — Csak aggódnom értelek, mert én már öreg vagyok, nem sokáig élek és féltem a gyereket is. Nehéz sors a szegénység és sokat kell az asszonynak szenvedni, ha meghal a kenyérgabonája.

— A gyermek tizenégy éves elmult édes lelkem, így nem lehet már elhagyottá nyilvánítani. Nem vehetik fel a menhelyre — mondta az örökké jókedvű természetes árvaszéki ülök, közben szemüvegén keresztül jóságosan nézte a kisfiúcskát.

— Nekem is van ám otthon egy fiám, de az már nagyobb legény, mint te vagy ücsöm. Mi szeretnél lenni? El kell szerződni valahová tanulónak, ahol kapsz teljes ellátást meg valami ruhát, hogy az anyád könnyebben dolgozhasson, belőled meg ember legyen.

— Nem szívesen válnék meg a gyermektől — szólt közbe az asszony.

— Nézzenek fel pár nap múlva, lelkem, addig majd megpróbálom valahová elajándítani a gyereket, maga is kézzesen egy jó mestert, ahová elszegődhetne a gyerek tanulónak.

— Köszönöm, tekintetes úr, majd feljövünk pár nap múlva.

— Anyám, édesanyám, most már nekem is lesz levante sapkám? — kérdezte a gyermek örömszemeivel.

— Lesz kis fiám — mondta az asszony és amiatt lefelé mentek a lépcsőknél, úgy látta, hogy lent egy sápadt arcú hős áll, kezében kopott katonasapkával és a sapkát a fia felé nyújtja, akit csak az ő személnak, az ő kislit, büszkes asszony-szemel.

A Debreceni Újság-Hajdúföld novellapályázata

Szavazó szelvény

A legjobb novella címe: .....

A novella szerzője .....

Ezzel a szelvényvel lehet a Debreceni Újság-Hajdúföld novellapályázatára pályázni. A szelvényeket a már előbb ismertetett módon kell kitölteni s azokat a Debreceni Újság Piac utca 56. szám alatti kiadóhivatalhoz kell benyújtani, vagy a kiadóhivatalban elhelyezett szavazóládába bedobni.

Szent István Ferences plébánia hírei

Ma délelőtt, 12 órakor kezdődik a ferences lelkék nagy jólelkőségű missziója. Aki csak kicsit is járta-sak Szent Ferenc páratlanul evangéliumi szellemében, jól tudja, hogy mit jelent nála a „lélekmentés” és „életmentés”. Mind a kettőt nagyszerűen szolgálta a Porciunkulai Buesu kiemelkedésével. Hogy mi ez? Akik ismerik a Szeráfi Atyát tudják, akik nem ismerik eléggé őt, jöjjenek el ma este fél 7 órakor a ferencesek Nyilastelepi és Csapókeri templomába és ott a szentbeszéd-ből megismerik és bizonyosan megszeretik.

Ma déltől egész este 9 óráig Állandóan nyitva lesz mindkét templomunk. Mindkét templomban fél 7 órakor szentbeszéd és litánia.

Holnap, hétfőn a Porciunkulai Búcsú ünnepe. Nyilastelepen 7 és 8 órakor csendes szentmise, 9 órakor főpapi misét celebrál dr. Bánás László kanonok, prépost-plébános nagy papi segédlettel.

Ugyancsak ő fogja mondani a délelőtti szentbeszédet is. Hétfőn este fél 7 órakor szentbeszéd és litánia. Csapókeriben 7 és 9 órakor szentbeszéd és litánia. — Kedden 9 órakor Szent Antal-mise, este fél 7 órakor litánia. — Szerdán biblióra. — Csütörtökön este fél 7 órakor engesztelő imaóra, gyónatás. — Pénteken, első péntek, reggel 7 órakor engesztelő szentmise, este fél 7 órakor Jézus Szíve ájtatosság. — Szombaton Mária Szeplőtelen Szívének napja, reggel 7 órakor Mária-mise. Délután fél 7 órakor litánia. Egész héten a szokott időben nyitva lesz játekerünk. Szerdán megtartjuk a kirándulást a Nagyerdőre.

Megszúrtak egy gyermeket

Kovács László 13 éves, nyíregyházi iskolai tanulót súlyos szúrt sebével a mentők szállították az Erzsébet-kórházba. A sérült kihallgatása során elmondta, hogy egy berugott férfi nekítámadt és minden ok nélkül bicskával megszúrta.

A szurkálás ügyében megindult rendőri nyomozás megállapította, hogy a szurkálás tetese Lecea József nyíregyházi lakos, aki kihallgatása során azzal védekezett, hogy annyira részeg volt, hogy *semmire sem emlékszik vissza*.

Lecea József ellen megindult a büntető eljárás.

A KEVE ALÁ REJTŐZKODÓ MÉRGES KIGYÓ MEGMARTA AZ ARATÓ LEGÉNYT

Az antalóci határban vígan folyik az aratás: legények, leányok kaszálják a föld drága termését és rakják kévébe a kalászokat. A víg aratást könnyen végzetessé válható esemény zavarja meg, mert kigyó marta meg az egyik aratót.

Az aratók között dolgozott Hlyudzik György 22 éves antalóci legény, aki éppen a kévék összerakásánál foglalatkoskodott Munkáját egyideig zavartalanul jókedvvel végezte és nótaszóval kísérte a kéverakást. A nótaszó velőtrázó sikoltássá vált a kéve alatt, a tarlón lapult, megmarta a szerencsétlen fiatalember kezét.

Az aratók nyomban társuk segítségére siettek s amikor látták, hogy mérgekigyó marásáról van szó, kocsira tették és amilyen gyorsan csak lehetett, beszállították a kórházba, ahol nyomban ápolás alá vették a szerencsétlen fiatalembert, akit ellenszárummal láttak el.

Ma tárgyalja a törvényszék Csirkés Péter gyilkossági bűnperét

A debreceni törvényszék Fővenyessy-tanácsa ma délelőtti tárgyalja Csirkés Péter gyilkossági ügyét.

Emlékeztet, hogy ez év áprilisában nagy érdeklődés mellett tárgyalta a statáriális bíróság Csirkés Péter ügyét, aki előre megfontolt szándékkal meggyilkolta édesanyját.

Csirkés Péter Perc-dűlői lakos már napokkal előre készült a gyilkosságra, előre készítette mindent és március végén belopódzott anyja hálószobájába s egy ruhaszárító kötéllel megfojtotta, majd végighurcolta a lakáson és a kamarában felakasztotta. Hamisított végrendeletet is tett a holttest mellé, hogy az öngyilkosságot valószínűbbé tegye.

A statáriális tárgyaláson

Csirkés Péter zavaros feleletet adott, olyasmit erősített meg, hogy édesanyja telepátkus úton maga kérte arra több alkalommal, hogy gyilkolja meg. Feleletei és az orvosszakértő véleménye alapján nem lehetett pontosan megállapítani, hogy Csirkés épelméjű-e, ezért további orvosi megfigyelés alá utalták és ügyében most ül össze a bíróság.

Csirkés Péter annakidején tehát megszabadult az akasztófától, kérdéses azonban, hogy mit állapított meg az orvosi vizsgálat, mert amennyiben Csirkés Péter beszámítható, a rendes bíróság is halálra ítéheti, tekintve, hogy cselekménye előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölés.

A felesbérletek utáni beszoigáltatási kötelesség megoisztása

Gazdakönyvvel ellátott bérbeadók kenyérgabona szükségletének átvétele a bérletől

A Közellátási Kormánybiztos 1275—1943. K. c. sz. rendeletével lehetővé tette, hogy azok a felesbérbeadók, akik a föld felettermésére igényt tartanak a beszoigáltatási kötelesség megoisztását kérhessék.

A megoisztást a Közellátási Ügyosztály Gabonairódiájában kell kérni, a szerződés és a felesbérlet gazdakönyvének felmutatása mellett. A gyors elintézés céljából lehetőleg a bérbeadó és a felesbérlet együttesen jelenjenek meg.

Olyan földtulajdonos, aki földje nagyobb részét bérbe adta, de saját kezelésében is maradt szántóterület, így gazdakönyvet kapott, ha a saját kezelésében maradt földön nem termelt kenyérgabonát, a M. kir. Közellátási Felügyelőségtől (Simonffy-u. 2. a.) engedélyt kérhet, hogy bérletjéről a háztartás részére szükséges kenyérgabonát, annak a bérlet beszoigáltatási kötelességébe való beszoigáltatása mellett átvehesse.

Polgármester.

Fegyveres szerelmi dráma Érmihályfalván

A súlyosan sérült lányt a debreceni klinikára szállították

Megdöböntő szerelmi dráma tartja izgalomban Érmihályfalvát: A mult délután Tökés János magántisztviselő az utcán fegyverrel rálőtt egy úrlányra: Mann Olimpiára, aztán maga ellen fordítva a fegyvert, agyonlőtte magát.

Mann Olimpia, Mann gyógyszerész finom szépségű lánya iránt szerelmre lobbant Tökés János fiatal magántisztviselő. A fiatalember komoly szándékkal közeledett szíve választottjához, aki azonban — fama szerint — nem viszonzta a fiatalember lángoló érzelmeit, bár közeledését nem utasította vissza. Tökés János rózsaszínű fellegek közt járt és a szerelmek csapongó fantáziájával festette maga elé jövődö boldogságát.

Hogyan mosolygott szegényke... — mondták az ismerősök — nem gondolta, hogy percek múlva rátor a veszély és a fiú, mint aki elvesztette az esztét, rohant fegyverrel a kezében...!

Tökés János tele tervekkel a napokban elutazott Érmihályfalváról. Ugy volt, hogy hosszabb ideig marad távol és érzékeny búcsút vett a lánytól. Reményekkel eltelve kelt útra. Derűlátó volt a fiatalember és bizakodó.

Elutazása idején maga a fiatalember gondolta a legkevésbé, hogy váratlanul haza kell térnie. Az emberi rosszakarat és mások magánügyeibe való ille-

téktelen avatkozás már sok tragédiát idézett fel. Mint most is. Egy „jóakaró”, természetesen névtelenül, tudtára adta Tökés Jánosnak, hogy távollétében más férfi társaságában látható szíve választottja.

A hír vétele után Tökés János vonatra ült és a féltékenységtől zúgó fejével ugrott le a vonatról Érmihályfalván. Megérkezése után hazarohant és magáhozvette flóbert-puskáját. Délután úgy felölt tájban a megjelölt utcán lesbe állva várta a leányt és lovagját.

Néhány perc múlva valóban feltűnt alakjuk, amint mosolygó arccal diskurálgatva, mítsen sejtve elhaladtak a rejtékely előtt, ahol Tökés János várt. Tökés utánuk suhant és néhány lépésről nyakszirten lőtte Mann Olimpiát.

A fiatal leány velőtrázó sikoltással esett össze, a dörrenésre összeszaladt az utca. Tökés János, kezében a füstölő fegyverrel, mint az eszelős, futásnak eredt, de néhány lépés után közel a véres tett színhelyéhez, agyonlőtte magát.

A nagyváradi kir. ügyészség megadta a temetési engedélyt és ezzel lezárul az érmihályfalvai szerelmi dráma első fejezete. A súlyosan sérült Mann Olimpiát autón Debrecenbe szállították, ahol a klinikán nyomban ápolás alá vették. Felépülése után bizonyára fény derül a tragédia még tisztázatlan részleteire.

Bánffy földművelésügyi miniszter Vas megyében és a Muraközben

Szombathely, július 29. Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter meglátogatta Szombathelyen a Felsővidéki Mezőgazdasági Kamarát és hosszabb körutat tett Vas vármegyében és a Muravidéken. A minisztert Szombathelyen látta Szűts István főispán, Mézáros Hugó polgármester, — Twok József alispán és a kamara vezetősége fogadta. A kamara nagyerőműben gróf Hunyadi Imre üdvözölte a vendégeket, majd báró Bánffy Dániel emelkedett szólásra.

Véleményem szerint sok jó származék abból — mondotta — ha időnként találkoznunk és kölcsönösen kicséréljük gondolatainkat. A kölcsönös megértés és bizalom mindig megkönnyíti a vezetőket és vezetettek munkáját. Valóban eredményes munkát a földművelésügyi kormányzat is csak akkor fejthet ki, ha működését a gazdatársadalom bizalma és megértő támogatása kíséri.

A miniszter beszéde után Bárányos Károly államtitkár szólt a mezőgazdasági termelés problémáiról, a mezőgazdasági munkásság szociális helyzetének javításáról és több időszerű problémáról.

Ezután Vuchetich György igazgató ismertette a kamara eddigi működését. A miniszter válaszában bejelentette, hogy a mezőgazdasági érdekképviseletek reformjára vonatkozó tárgyalások folyamatban vannak. Az a szándéka, hogy a javaslaton előbbi törvényhozás elé kerüljön.

A földművelésügyi miniszter és kísérete azután megtekintette a szombathelyi tenyészállatvásártelpeket, a vágóhidat és a hűtőházat, a baromfikeltető központot, a gazdasági egyesület székházát, valamint a kender- és lengyárat. A miniszter ezután Körmenten több kiscsajda mintaszerű udvarát látogatta meg. Ezután a Muravidék községekben a helyszínen tanulmányozta a mintaszerűen gazdálkodó vend. lakosság gazdasági és szociális helyzetét. A körút utolsó állomásán vitéz Lindvay Nándor képviselő üdvözölte a minisztert, a magyar föld első munkáját. A miniszter válaszában megállapította, hogy a Muravidék népe odaadással teljesíti kötelességét és szolgálja a magyar mezőgazdaság és a magyar háza javát.

A miniszter ezután visszautazott a fővárosba.

haszná lett. Ebben az évben szerény keretek között, de megtartja a Nyári Egyetem ezt a tanács ismerkedési estét, hogy alkalmat adjon a hallgatónak és a debreceni társadalom képviselőinek a közvetlenebb ismerkedésre.

Az a kapcsolat, mely 17 éve szövődik Debrecen és a hazánk különböző vidékein élő magyarság között, olyan jelentős, melynek jövőt formáló ereje van, az idegenek pedig Debrecenben igazi magyar környezetet, magyar lelket és szellemet ismerve meg jó képviselői lesznek a magyar ügynek idegen országokban is. Legyen ott városunk társadalmi ezen az ünnepeken, hogy szolgálja a város, és a magyarság ügyét a tőle telhető legnagyobb mértékben.

Elgázolta az autót a Hatvan-utcán

Tegnap a délutáni órákban súlyos szerencsétlenség érte Papp István 62 éves debreceni lakost.

Eppen át akart haladni az úttesten, amikor egy ismeretlen autógázolta és továbbrobogott. A súlyosan sérült ember véresen esett össze. A kihívott mentők élet-halál között szállították be az egyetemre, ahol a szerencsétlen embert súlyos belső sérülésekkel ápolás alá vették. Állapota súlyos.

Míg italozott ellopták a kerékpárját

Madacsi Sándor, Ermellék-utca 10. szám alatt lakó kubi-kos a múlt nap a Dégenfeldtéri Király-korcsmában italozott. Közben a korcsma ajtaja előtt hagyta kerékpárját. Az italozás kissé hosszúra nyúlt s amikor végre Madacsi hazafelé akarta venni az útját, felfedezte, hogy kerékpárját ismeretlen tettes ellopta. Kára 200 pengő. Feljelentést tett a rendőrség, a nyomozás megindult.

MA ESTE LESZ A LEVENTEK ÜNNEPELYES TABORTUZE

Mint már jelentettük, a levente ifjúvezetőképző tábort 200 leventéje 1000 pengőt adományoz Jakab Károlyné hadiözvegynék. A pénz már betették a Kölcsonös Segélyező Egylet pénztárába és az erről szóló betétkönyvet ma este 8 órakor ünnepélyes táborüzet keretében nyújtják át. Az 1000 pengőről szóló betétkönyvet a levente hadtestparancsnok adja át és megjelenik az átadáson a város hivatalos képviselője is. Az ünnepélyes táborüzet nyilvános lesz, amelyre a leventék ezúton hívják meg a debreceni leventeparancsnokokat, főoktatókat és a debreceni leventéket, valamint a város közönségét.

Az 1000 pengős adakozáson felül másik szép példáját mutatták a segítőknek a tábor résztvevői, akik a tegnapi napon betapasztották öv. Fodor Józsefné hadiözvegyné házának podlását és így most már légóalmi szempontból nem esik kifogás alá. Öv. Fodor Józsefné halálával fogadta a leventék segítségét és boldogan közölte meg a fiúk fáradozásait.

A debreceni iparosok gondoskodnak hősihalált halt társaik hadiárvaírói

A debreceni Ipartestület előjárósága csütörtökön délután tartotta júliusi ülését Galamb Ferenc elnökletével.

Galamb Ferenc elnök bejelentette, hogy az elmúlt napokban Budapest miniszteriális helyen lépéseket tett a debreceni csizmadiaszín visszavásárlása érdekében, s minden remény meg van arra, hogy az ügy sikeres elintézését nyerjen.

Pénztári zárószámok és kérvényügyek után ismertette az elnök dr. Kölcsey Sándor polgármester átiratát, melyben az Ipartestület az augusztus másodikán debreceni csata emlékünnepeire meghívja. Az előjáróság ezzel kapcsolatosan Csócsits Lajos vendégülmestert bízza meg az emlékmű korszerűsítésével.

Az előjáróság elé terjesztett jelentésből kint, hogy az elmúlt hónapban Debrecenben Ipartestület 19-en, megszűntek Iparukat 11-en.

Az IPOK leiratot intézett a debreceni Ipartestülethez, hogy a testület kebelében gondoskodjanak megfelelő tanoncotthon felállításáról. Mivel a tanoncotthon Debrecenben már több mint egy esztendeje fennáll, az IPOK-ot ennek megfelelően fogják értesíteni.

A berettyóújfalui Ipartestület 50 éves jubileumára meghívást küldött a debreceni Ipartestülethez, amely a jubileumon való részvételre Szendrey Sándor alelnököt és Lajos Béla aljegyzőt jelölte ki. Részvételre ezenkívül a küldöttségben Szabó Gábor előjárósági tag is.

Varga Ella gép- és gyorsíró-nőt 1 évi próbaidő lejártával 5 évre választotta meg mint tisztviselői alkalmazottat az előjáróság.

A székelyudvarhelyi Ipartestület székházának támogatás-ként 20 pengőt szavazott meg egyhangulag az előjáróság, majd Galamb Ferenc elnök Szilassy László főispán gyermeknyaralattási akcióját ismertette, melyre az Ipartestület most 100 pengőt ajánlott fel, ezenkívül intézkedés történt az egyes szakosztályok kebelében való gyűjtésre vonatkozólag is.

Az előjáróság legutóbbi ülésén intézkedés történt a hadbavonult iparosok hadiárvaírói támogatására is, amikor Galamb Ferenc elnök egy létesítendő alapra 500 pengőt ajánlott fel. Az elnök most bejelentette, hogy az iparos hadiárvaírói a testület a továbbiakban költségvetésileg is gondoskodni kíván.

Több napi ügy tárgyalásával ért véget az ülés.

Ma délután lesz a városi közgyűlés

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságának közgyűlése ma délután 5 órakor lesz a városi közgyűlési termében. A közgyűlésen több érdekes javaslatot fognak tárgyalni. — Nagy érdeklődésre számíthat több városi tisztviselő előléptetésére vonatkozó előterjesztés, valamint tisztviselők nyugdíjazási ügye.

A délelőtt folyamán 10 órai kezdettel a városháza kistanácsstermében Debrecen város kisgyűlése tart rendes ülést.

Végzettragédia Dávidházán

Kilenc hónap után hazajött a frontról a fiatal férfi, boldogan örvendezett újszülött gyermekének és fürdés közben, hozzátartozóinak szemeláttára vízbe fullt

A múlt délelőtt a Munkács melletti Dávidháza község határában Giga József 25 éves kustánfalvai szobafestő édesapja és öccse szemeláttára a vízbe fullt. Holttestét ma vetette ki a Latorca.

A bár tragikus, de egyszerűen tetsző hír mögött a szeszélyes sors különös végzettségű mutatózik meg.

A fiatal iparos tavaly nősült, de csak két héttel lehetett együtt ifjú hitvesével, mert a haza hívó szava elszóllította őt is a frontra. Októberben ment ki az orosz harcmezőre s teljes kilenc hónapig volt ott. Az első vonalban küzdött gránátosokban, elkerülték a Ráták bombái, a téli hadjárat iszonyatos megpróbáltatásait baj nélkül vészelte át s a zöldszínű tábori lapokon feleségének és hozzátartozóinak bizakodó hangon írt: jól érzi magát, semmi baja nincs.

Megtette kötelességét, felváltották, leszerelt és teljesen egészségesen került haza, öt héttel ezelőtt kis falujába.

Otthon nagy öröm várta: felesége kis babával ajándékozta meg s a frontot járt fiatal férj most már kétszeres kedvvel és erővel látott a kilenc hónappal ezelőtt abbahagyott mesterségbeli munkához. Legutóbb Dávidházán vállalt szobafestőmunkát s az útra édesapja és

öccse is elkísérte, hogy segítsenek a munkában.

Amíg az alapfestés száradt, Giga József kedvet kapott a nagy hőségben egy kis fürdésre. Hozzártatózóival a közeli Latorcához ment ki, úgylátszik azonban, hogy a tűző napsütésben alaposan fel lehetett hevülve, mert alig ért a folyó mély medrébe — noha tudott úszni — fuldokolni kezdett. Édesapja és öccse a part mentén tartózkodott, amikor meghallották segélykiáltásait.

Giga József meg egyszerűen felszóllt, de hiába próbálták kétségbeesett hozzátartozói elérni a jelzett helyet, mert a fiatal szobafestő harmadszor már nem jött a felszínre, elnyelte a mély víz. Órákig keresték hasztalanul, föllármázták a falut is de a ladikosok csákyai sem tudták föllelni holttestét.

Ma azután kivetette a víz. A halál közvetlen előidézője — mint megállapították — szívbénulás volt.

Mindössze hét hétig élt együtt ifjú feleségével s öt hétig örvendezett kis gyermekének. Közben bejárta az orosz frontot, dacolt dermesztő hideggel, szembenézett ezer halállal. S itthon, szabadidejének legnagyobb részében, amíg a „falak száradtak”, lecsapott rá a végzet.

Zsebtolvajok elemelték aranyóráját az állomáson

Kertész Vince MÁV nyugdíjas tisztviselő lopás áldozata lett a Debrecen—Szolnok között közlekedő vonaton.

Utazás közben egy fiatalember lépett mellé és megkérdezte hány óra. Kertész készségesen elővette aranyláncra függő arany zseboráját és megmutatta a fiúnak. Ez egy darabig még a közelében tartózkodott,

majd eltűnt. Később vette észre a károsult, hogy vele együtt eltűnt az aranyóra is.

Feljelentést tett a rendőrség az ismeretlen zsebtolvaj ellen, aki boszorkányos ügyességgel láncostól tudta zsebéből kilopni az aranyóráját. Kára 1500 pengő. A rendőrség megindította a nyomozást.

A NYÁRI EGYETEM

ISMERKEDÉSI ESTJE

Az augusztus 1-1 megnyitó ünnepélyen Antal István miniszter mondja a megnyitó beszédet

Már hirt adunk arról, hogy a Nyári Egyetem vasárnap, — augusztus 1-én délelőtt 10 órakor tartja megnyitó ünnepélyét, melyen a magyar királyi kormányt dr. Antal István nemzetvédelmi és propaganda miniszter képviseli s ő mondja a megnyitó beszédet is, a vallás- és közoktatásügyi miniszter képviseletében fáj Fáy István dr. államtitkár fog beszédet mondani s a minisztereinkőség részéről dr. Pataky Tibor államtitkár jelenik meg s mond beszédet. De megjelenik a magyarországi francia tanárok részére rendezett továbbképző tanfolyam alkalmával mond francia nyelven beszédet. A megnyitó ünnepélyen megjelenik még nagyszámú közéleti előkelettség a fővárosból s ott lesznek városunk illusztris társadalmának vezetői s beszédet fog mondani a város polgármestere is, magyarországi vendégszeretettel köszönti a városunkba érkező kedres vendégeket. Az egyetem részéről dr. szepesváraljai Haendel Vilmos rector magnificus mond üdvözlő beszédet s a Nyári Egyetem részéről dr. Mikler Rezső igazgató köszönti a vendégeket és hallga-

tókat. Igen nagyjelentőségű ünnepély lesz ez városunk kulturális életében, melyen ez évben is hatalmas tömegek vesznek részt. A megnyitó ünnepély után az Egyetem rektora egyszerű ebédet látja vendégül a fővárosból érkező vendégeket és városunk közéleti és kulturális vezetőit.

Vasárnap délután fél 7 órakor pedig a Nyári Egyetem hallgatóinak ismerkedési estjén az Arany Bikában városunk társadalmi fog megismerkedni a Nyári Egyetem ezévi hallgatóival. Barátságos és szeretettel köszönti ez a város az ideérkező vendégeket s a közvetlenebb megismerés közelebb is hozza egymáshoz az embereket. Az ismerkedési esten tánc közben az egyes nemzetek és magyar vidékek emberei még közvetlenebbül megismerik egymást, Debrecen városi társadalmának emlékeztetésben 17 év óta feledhetetlen emlékeket jelent a Nyári Egyetem s különösen az ismerkedési est, mikor barátság fejlődött ki két egymástól nagyon távol élő magyar, vagy pedig magyar és idegen nemzet tagja között, melyből később nemcsak az egyének, hanem a közösségek és a nemzetek is

het tehát számítani arra, hogy a két mérkőzés közül ezt fogja nagyobb érdeklődés kísérni. A próba-játékosokra különösen kíváncsi a közönség, mert már nagyon illen-ne az ideje az erőstéseknék.

ERŐSIT A VILLAGYÁR, DE IDŐS JÁTEKOSOKKAL

A Debreceni Vilagyári SE most folytatja az erősítést az új bajnoki idényre. Három jó katonajátékosát elvesztte, mert azok a Honvéd Tiszt-helyettesek SE-ben fognak játszani. Összöl kezdve. Igen sok új játékos-sal tárgyal, de a legtöbbje idős, öreg játékos és kérdés, hogy meg fog-nak-e felelni. Vöröss, a Boeckai volt kapusa is visszatért és a Vilagyárban kíván játszani, továbbá Elek, a Boeckai, MOVE Szabolcs volt játékos is. Hír szerint a Vilagyárba lép Erdei, a Munkácsi SE, majd DVSC fedezetjátékos, úgy szintén Nagy Sándor, a DVSC, majd Rusj balszélsője és a DVSC-ben ját-szana Erdélyi, a DVSC volt hátvéd-je is. Több vidéki játékosal is tár-gyal a Vilagyár, de kérdés, hogy be válnak-e.

SPORTHIREK

Hajdú Kupa. Hajdúdorog-Hajdú-böszörmény 3:1. Megérdemelten győztek a hazaiak. A mérkőzés Vágó kitűnően vezetett. A Hajdú Kupa mérkőzései során vasárnap Hajdúdorogon Hajdúszoboszló esapa-ta játszik. Hajdúböszörményben pedig a Nyilastelepi Törékvés.

Nines tovább Cs. MOVE ügy. Em-lékeztet, hogy a Cs. MOVE óvási ügyében először az egyesbíró ítélt-zett és megállapította, hogy Pákoz-di nem tekinthető hivatalos játékos-nak. Az ítéletet a Cs. MOVE meg-fellebbezte és a fellebbezési bizott-ság helyt is adott az óvásnak, meg-állapította, hogy Pákozdi profinap tekintendő. Ezzel megadta a Cs. MOVE-nak azt a lehetőséget, hogy bejusson az NB-be, annak ellenére, hogy a Magyar Kupa küzdelmei so-rán egyetlen győzelmet sem aratott és a most befejeződött idényben csak az NB III-ban játszott. A MLSZ elnöksége most megállapítot-ta, hogy a fellebbezési bizottság íté-lete szabálytalan, mert amatőrügyek ben az egyesbíró ítéletét nem lehet megfellebbezni. Így tehát Pákozdi amatőr és a Cs. MOVE - marad az NB II-ben. Örülhet, hogy oda fel-jutott.

Ma délelőtt indulnak a DEAC utolsó a palicsei versenyre. A csapa-tot Schmidt Gyula testnevelési ta-nár távollétében dr. Kardhordó Sándor, a DEAC főtitkára kíséri.

Jó eredményeket várhatunk a deb-receni atlétáktól a győri országos vidéki bajnokságon. Van néhány szám, amelyikben debreceni győzelem nemesak lehetséges, hanem valószínű is. Kapros dr. minden való-színűség szerint megnyeri a magas-ugrást, de több számban érhetnek el jó helyezéseket is.

Korányi Lajos, a világhírű mag-yar labdarúgó, a Ferencváros és a Csepel volt sokszoros válogatott hát-védje a kecskeméti AC-cal folytat tárgyalást az edzői tisztség elvállal-sára. A KAC-ban volna is hajlan-dóság edzőül szerződnie, azonban a neves játékos igen súlyos feltéte-keket szab.

A TRAKTORRAL VÉGZETT BÉRSZANTÁS DIJA

A traktorral végzett bérszántás legmagasabb díját a közellátásügyi miniszter a hi-vatalos lap keddi számában kiadott rendeletével állapi-totta meg. A díjak kat, hold-danként a következők (első szám a könnyű, második a középkötött, harmadik a kö-tött talajon végzett szántás díja): 10-14 cm mélységre 11,50, 15, 23 pengő; 14-20 cm-re 16, 21, 32 pengő; 20-26 cm-re 21, 28, 41 pengő. Amennyiben az eke után fo-gas vagy simító is jár, a meg-állapított díjak holdanként 2 pengővel növelhetők. Ha az üzemanvago a munkaadó

adja, a megállapított díjakat az üzemanvagy tényleges ellen-értékével kell csökkenteni. Az éjjel végzett bérszántás díja 10 százalékkal magasabb. A három kat, holdnál kisebb összefüggő terület bérszántá-sánál legfeljebb 5 százalék pótdíj számítható. A bértár-csásás díja bármilyen talajon holdanként 12 pengő, kultivá-torozás lúdtalpú kultivátorral 12, egyéb kultivátorral 10 pengő.

Közgazdaság

PIACI ÁRAK

A ma reggeli felhozatal kö-zepes árszínvonalat alakított ki a gyümölcs- és zöldség-piacon. Az árak a következők voltak:

GYÜMÖLCSPIAC:

Table with 2 columns: Fruit name and price per unit. Includes Meggy, Barack, Pöszmete, Szilva, Ribizli, Ringló, Alma, Ószibarack, Málna, Körte, Cseresznye.

ZÖLDSEGPAC:

Table with 2 columns: Vegetable name and price per unit. Includes Hagyma, Borsó, Tök, Bab, Zsenge sz. bab, Uborka, Karalábé, Paprika, Burgonya, Káposzta, Tengeri, Paradicsom.

Országos vásárok

- Augusztus 1, vasárnap: Felsőda-bas, Kiskunlacháza, Söjtör. Augusztus 2, hétfő: Baranyavár, Devescer, Harkány, Jászárokszállás, Kétegyháza, Kiskunlacháza, Kölese, Kula, Losonc, Magyaróvár, Mezőke-resztes, Nádudvar, Nagycséc, Nagy-oroszi, Nagyszőlős, Pécs, Sopron, Tiszadob, Tiszánána, Tiszatarján, Várpalota. Augusztus 3, kedd: Balasgyar-mat, Dés, Devescen, Jászszentand-rás, Nagycséc, Nagykanizsa, Vésztó-Szigetvár. Augusztus 4, szerda: Kállósemenj, Mezőtúr, Sárospatak, Sárrétudvari. Augusztus 5, csütörtök: Aranyos-meggyes, Cséffa, Kecskemét, Király-helmeç, Onod, Tiszafüred, Turtereb-es. Augusztus 6, péntek: Aranyos-meggyes, Kecskemét, Tasnád, Tiszafüred. Augusztus 8, szombat: Nagy-flonda, Velence.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál

Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft. Felelős kiadó: Balogh István.

Apróhirdetések

Nyomozó iroda

Gálosy tizennyolc éves nyomozóirodája vidéken is diszkrétan nyomoz megfigyel. Zölda-u. 3. T.: 28-72.

Vasárnapra már feladhatja

apróhirdetését kiadóhivatalunkban, Piac-utca 56. szám, Megyeháza mellett

Jánosy magányozó bizalmasan nyomoz és megfigyel, Virág-utca 21. Telefon: 23-78.

Levelézés

Kérem azon urat, aki a kabátomat szerdán este elvitte az udvaromról. Az iratokat küldje visz-sza, a kabátot megtart-hatja. Uszó-u. 9. sz. 918

Utáltársam július 29-én reggel 3 órakor a Buda-pest - máramaroszi-geti személyvonatról Debrecenben tévedésből magához vette fekete bőröndömet. Katona-könyvem, összes iralaim és 600-700 P értékű fehérnemű volt a bő-röndben. Kérem utitár-samat, jutalom ellené-ben küldje el bőröndö-met tartalmával együtt címre: Kiss Antal zls Ökörmező, 10. hv. zlj. 920

Háztartási alkalmazott

Komoly mindenes sza-kácsnőt augusztus egyre keres magános úr. Je-lentkezni kizárólag dél-után három órakor Ma-róthy György-u. 21. 909

13 vagy 14 éves kislány könnyű házimunkára fel-vétetik. Magoss György-tér 16. sz. Jelentkezés délután 3-tól. 894

Elsőjére bejárónő jó bi-zonyítvánnyal felvétetik Hatvan-u. 6. II. l. I. e. 18. a. 913

Rendes szorgalmas lányt augusztus 1-re felvé-szek. Bethlen-u. 4. 907

Mindenesfőzőnőt lelki-ismeretést kis háztartás-ba felveszek jó fizetés-sel. Weinstock, Kisvárdá Boeckai-u. 31. 921

Augusztus 1-től felveszek szakácsnőt vagy mindé-nes főzőnőt. József kir. hg-utca 35-37. II eme-let 2. szám. 919

Allást kereső nők

Középkorú jobb leány elmenne háztartásjónőnek magános úrhoz. Cím e lap kiadóhivatalában 914

Betöltendő állás nőknek

Felhasználó lányokat fel-vesz Arany Bika. Jelent-kezés 9-12-ig vendéglői irodában. 906

Cukrász üzletembe ki-szolgáló kisasszonyt fel-veszek. Marx, Piac-u. 44 923

Betöltendő állás férfiaknak

Üzletembe elszámolót óvadékkal felveszek. Marx, Piac-u. 44. 924

Majoros kerestetik azon-nali beköltözésre. Lehe-tőleg kisebb család. Er-deklódnai Nyil-utca 23. sz. ma délelőtt 8-12-ig. 1813

Jó munkás fodrászegéd felvétetik. Forgács, - Arany János-utca 2. sz. 911

Férfifodrász - segédet alkalmazok. Horgonyi, Szoboszlói-út 4. Telefon 39-51. 1821 Ny

Traktorkezelőt új Rába 25-öshöz keres augusz-tus 15-i belépésre Toles-vai Nagy Tibor gazda-sága, Hosszúpályi. 870

Állást kereső férfiak

Megbízható nős fiatal-em-ber, aki most jött haza a frontról, iródati állítási, vagy hasonló állást vál-lal. Teleki-u. 33. sz. 898

Ajánlat

Mielőtt arany, ezüst, bril-liáns ékszerét eladja, mu-tassa meg Szelecsényi óra- és ékszerkereskedő-nek, Sas-utca 2. 60

Sírkövek műköből és ter-mésköből mészsálok gyü-mölcsösök részére és piros salak kerti utakra kapható a Debreceni Mű-kőgyárnál. Fűrdő-u. 2. 554 v. v.

Fehérneműek hímzése főzhető fonálal, dísz-zászlók, jelvények ké-szítése, párnák monto-rozása Pethő kézimun-ka szakiparában, Szent Anna-u. 10. Családi cí-merek festése.

Ékszer javítás, briliáns és ezüst beváltás. Hamis-ékszer eladás. Pollák Endre aranyművesnél - Hatvan-utca 2. 76

Önkéntes urak! Egyen-ruhára tiszta lenvászon érkezett. Tegdes, Kálvin-tér 19.

Aranyat, ezüstöt s bril-liáns napi árban veszek. Szelecsényi óra- és ék-szerkereskedő, Sas-u. 2. 61

Elelmiszer, ital

Sajáttermésű bort ve-szek. Ajánlatot Magoss György-tér 21. szám alá kérek. 804

Oktatás

Dr. Naményi Gyuláné Szentendrey Olga gyors-író- és géprőköskolájában új tanfolyam kezdődik. Beiratkozni állandóan lehet. (Engedély: 6475.) Vidékieknek vasútked-vezmény, Batthyány-u. 1. 495

Mennyiségtanból harmadik liceumi tanulónak augusztus 1-től pótvizs-gálatra előkészítést. Igé-nyek megjelölésével kiadó-ba kértém. 893

Csere

Régi pénzeket, bronz em-lékérmekeket cserélek, ve-szek, vagy árukra becse-rélem, egymillió koronás papírpénzt vesznék. Ha nem eladó, értékét díj-mentesen megmondjuk! Papp Lajos illatszerész, Kossuth-utca egy. V. 737

Lakáscsere

Elcserélném kettőszobás komfortos lakásomat 3 vagy 4 szobás hasonló-val. Piac-utca 32. Bútor üzlet. 912

Lakás- és szoba-kereslet

Különbefajrtú bútoro-zott szobát keres szerény igényű úrihölgy. Megke-resést „Ar megjelölve” jelígere a kiadóba ké-rek. 776

Kereslet

Ócska vasat, fémét, gépet a legmagasabb áron ve-szek, Vaskovits, Pacsirta utca 17. Telefon: 26-94. 937

Aranyat, ezüstneműt, ék-szerket napiáron vesz Takács Sándorné, Piac-utca 56. 62

Mosott rongyot vesz la-punk nyomdája. József kir. h-u. 16. 691

Golyósprét, középnagy-ságút, megvételre kere-sünk. József kir. hg-u. 16. Nyomda.

Zenélőórát, régi vázát, zenelő képet megvételre keresek. Maróthy Gy-utca 21., délután 3-4-ig. 696

Villanymotort 2 lóerőset megvételre keresek. Te-leki 100. 883

Hentesek és mészárosok figyelmébe! Csonthulla-déket a legmagasabb na-piáron veszek. Vaskovits Pacsirta-utca 17. sz. - Telefon: 26-94. 936

Rádió

Rádiót, bármilyen rend-szerűt javít, alakít, épít, olcsón garanciával, évti-zedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó-utca 84. telefon: 32-54. Vidékieknek soronkívül. 573

Hangszer

Egy jókarban lévő fél-hosszú zongora eladó. Fűrdő-u. 5. 333

Egy finom hangú Tan-czer-féle mesterhegedű eladó. Csapó-u. 84. föld-szint 4. ajtó. 916

Butor

Művek a fényes kirakat amikor olcsóbban vásá-rothat mindenféle lakbe-rendezési tárgyat udvari bútorüzletemben, Piac u. 7. sz. 1966

Modernháló, konyhabe-rendezés, kombinált szo-ba, rekamié, fotelek, szon, divány e'adó. Kos-suth-utca 51. 71

Használt bútorokat, író-dai berendezést, wert-heimkasszát, üzletberen-dezést, magas áron ve-szek. Verő. Csapó-u. 10. 298 v. v.

Használt 100, 150, 200 literes boroshordót kere-sek megvételre. Rakov-szky-u. 42. I. 3. 843

Taposókádát keresek megvételre. Rakovszky-u. 42. I. 3. 844

Mezőgazdasági gépeket, eszközöket, alkatrésze-keket bármilyet vesz, el-ad, vagy becserél vitéz Nagy János, Halvan-utca 41. Telefon: 26-19. 1874

Gazdasági eszközök

1000 drb. jófajta borszó-ló gyökerecs vesszőre ajánlatot kérek. „Szölö-vevessző” jelígere a ki-adóba. 842

Földvétel

10-12 hold fekete földet tanyával megvételre keresek követül mellett. Ajánlatot „Fekete föld” jelígere a kiadóhivatalba kérek. 686

Szőlő, gyümölcsös

Gyümölcsösöt egy szoba, konyhás lakással kere-sek megvételre azonnali készpénzfizetésre. Írás-beli ajánlatokat „Tízezer pengő” jelígere a kiadó-ba kérek. 732

Eladó ház

Rothermere-u. 5. szám alatt emeletes bérház el-adó. Értekezni: Pécsi es Pap ügyvédeknel, Ipar-kamara. 641

Eladó ingóság

Egy jókarban lévő 43-as bőrtalpú cipő eladó. - Rakovszky-u. 42 I. 3. 841

Egy nagy kétajtós jég-szekerény eladó. Marx - Piac-u. 44. 922

Egy darab 95x210 mére-tű, 32-es, falbavaló ajtó belső üveges, külső tele-lappal, ajtótokkal eladó. Pesti-u. 65. 895

Elveszett

Elvesztettem Hunyadi-utcán összes élelmiszer-jegyeimet. Megtaláló 50 pengő jutalmat kap. - Makronezi. Vörösmar-y-utca 26. 1819

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lap kiadóvállalat Rt. műinté-zetének körforgógépén Igazgató: Somogyi Gábor.